

Yrityksen talouden ja maksuvalmiuden suunnittelu

Tuula Ossa
040 550 8793
tuula.ossa@audim.fi

1

1

Yrityksen talouden raportit

- Tilinpäätös (julkinen)
  - Tuloslaskelma
  - Tase
  - Liitetiedot
    - Mm. vastuut ja henkilöstömäärä
- Tarkemmat raportit (pitkä tuloslaskelma ja tase)
- Vertailu useammalta tilikaudelta

6.10.2020

Audim Oy

2

2

Tuloslaskelma – kauden tulot ja menot

<u>Tuloslaskelma</u>		<u>Tuloslaskelma</u>	
Liikevaihto	500 000,00	Liikevaihto	190 000,00
Ostot	-245 000,00	Ostot	0,00
Henkilöstökulut	-95 000,00	Henkilöstökulut	-45 000,00
Liiketoiminnan muut ku	-102 000,00	Liiketoiminnan muut ku	-51 000,00
Korkokulut	-16 000,00	Korkokulut	-600,00
Verot	-11 000,00	Verot	-24 300,00
VOITTO	31 000,00	VOITTO	69 100,00

Audim Oy

3

3

Liiketoiminnan muut kulut

- Vapaaehtoiset henkilöstökulut
- Toimitilakulut,
- Ajoneuvokulut,
- Atk-laite ja ohjelmistokulut,
- Muut kone ja kalustokulut,
- Matkakulut,
- Edustuskulut,
- Myyntikulut (mm. luottokorttiprovisiot, myyntirahdit),
- Markkinointikulut,
- Tutkimus ja kehityskulut,
- Hallintopalvelut,
- Muut hallintokulut ja
- Muut liikekulut (mm. luottotappiot, veronkorotukset)

Audim Oy

4

4

Tase - varat ja velat

	Tase			Tase		
Kalusto	96 000,00	12 300,00	oma po	Kalusto	105 000,00	68 000,00 oma po
Varasto	42 000,00			Myyntisaamiset	14 500,00	
Myyntisaamiset	27 400,00	154 300,00	vieras po	Rahat ja pankkis	29 000,00	80 500,00 vieras po
Rahat ja pankkis	1 200,00				148 500,00	148 500,00
	166 600,00	166 600,00				

Audim Oy

5

5

Budjetointi

Budjetoinnilla tarkoitetaan budjettien ja siihen kuuluvien toimintasuunnitelmien

→ laatimista

(tähän tarkoitukseen tarpeellista ennakointia, tavoitteiden asettamista ja toimintavaihtoehtojen kehittämistä, vertailua ja valintaa) ja

→ toteutumisen seuranta.

6

6

Budjetointi

Hengissä säilymisen edellytyksenä on, että

1. tulot ovat menoja suuremmat,
2. rahavarat riittävät juoksevien menojen maksamiseen.

Budjetointi pakottaa suuntaamaan katseet myös tulevaisuuteen ja arvioimaan toimintaa myös pidemmällä kuin tämän päivän tähtämellä.

7

7

Budjettitarkkailu

Tarkkailun lähtökohtana on saavutusten vertaaminen asetettuihin tavoitteisiin.

Vertailu ja poikkeamien toteaminen ei kuitenkaan ole pääasia, vaan tarkoituksena on saada apuvälineitä toiminnan ohjaamiseen.

8

8

Budjetin tehtävät

Toimintasuunnitelmat ja niiden tavoitteet ovat budjetin perusta:

- tilauskanta
- markkinaosuus
- henkilökunnan tarve
- aineostot

Budjetti on **suunnitteluväline**

Budjetti on **tarkkailuväline**

Budjetti on **koordinointiväline**

9

9

Budjettikausi

Pituuden mukaan

- **vuosibudjetti**
  - kalenterivuosi
  - voidaan jakaa lyhyempiin jaksoihin: kassabudjetti (viikkotaso), myyntibudjetti (kuukausitaso), valmistusbudjetti (neljännesvuositaso)
  - rullaava budjetti
- **kehysbudjetti**
  - 2 – 3 vuotta
  - usein vain tulos- ja rahoitussuunnitelma
- **pitkän aikajänteen suunnittelu**
  - strategiset suunnitelmat
  - kolmesta vuodesta eteenpäin

10

10

Budjetoitavat osa-alueet (yrityksestä riippuen)

- Myynti
- Ostot/tuotantokustannukset
- Henkilöstökulut
- Liiketoiminnan muut kulut
- Investoinnit
- Rahoitus
- Maksuvalmius

11

11

Tulosbudjetti

- Yleensä tuloslaskelmaan muotoon laadittu
  - seuranta helppoa
- Aloitetaan yleensä toimintaa rajoittavasta tekijästä
  - tavallisimmin myynti
- Hinnoittelun kannalta voisi kartoittaa kulut, mitä ainakin pitää saada

12

12

Rahoituksen riittävyyden ennakointi

Kassabudjetti

- rahoitusbudjetti, likviditeettibudjetti, maksuvalmiusbudjetti
- Yrityksen rahaliikenne
  - Kasaan maksut
  - Kassasta maksut
  - Kassavarojen muutos kauden aikana
- lisärahoituksen tarve

13

13

Kassabudjetointi

- Tulosbudjetti
  - Suoriteperusteiset luvut muutetaan maksuperusteiseksi
  - Summat muutetaan alvillisiksi
  - Esim.

• Tammikuun budjetoitu liikevaihto	30.000 €
• Alv 24 %	7.200 €
• Yhteensä	37.200 €
  - Kassabudjetissa arvio kertymisestä kasaan (huomioidaan laskutusajankohta ja asiakkaiden maksukäyttäytyminen)

14

14

Käyttöpääoman tarve

- Käyttöpääoma mittaa **yrityksen juoksevaan toimintaan sitoutuvan rahoituksen määrää** ja siten myös pääoman käytön tehokkuutta.
- Käyttöpääoman rahoituslähteitä ovat lyhytaikainen ja pitkäaikainen vieras pääoma sekä oma pääoma.
- **Käyttöpääoma** = vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + sisäiset myyntisaamiset + osatuloutuksen saamiset - ostovelat - sisäiset ostovelat - saadut ennakot.
- Lähtökohtaisesti on sitä parempi, mitä pienemmällä käyttöpääomalla yritys selviää

15

15

Kassabudjetin laadinnasta

- Kassavarat
  - Kaikki käytettävissä olevat rahavarat
    - käytettävissä oleva shekkilimiitti
  - Arvio kassavaroista tilikauden alussa
  - Kassavarat kauden lopussa (usein kuukauden)
    - Negatiivinen → suunnitelman tarkistus
    - ”ylimääräistä” → sijoittaminen

16

16

Budjettien laatiminen

Budjetteja laadittaessa havaitaan jo ennakolta tulevat ongelmat (huono kannattavuus, rahojen riittämättömyys) ja näihin ongelmiin voidaan varautua ajoissa.

Eri osastojen toimintaa voidaan koordinoita budjettien avulla siten, että ne "puhaltavat yhteen hiileen".

17

17

Osabudjetit

Useimmiten aloitetaan myyntibudjetista:

- ennakoidaan jokaisen nykyisen asiakkaan tai asiakasryhmän ostot
- lisätään ennakoitujen uusien asiakkaiden ostot
- vähennetään poistuvien asiakkaiden ostot

TAI

- ennakoidaan alan kokonaiskysyntä
- lasketaan oma markkinaosuus siitä
- budjetoidaan myyntimäärä markkinaosuuden mukaan

18

18

Myyntibudjetti

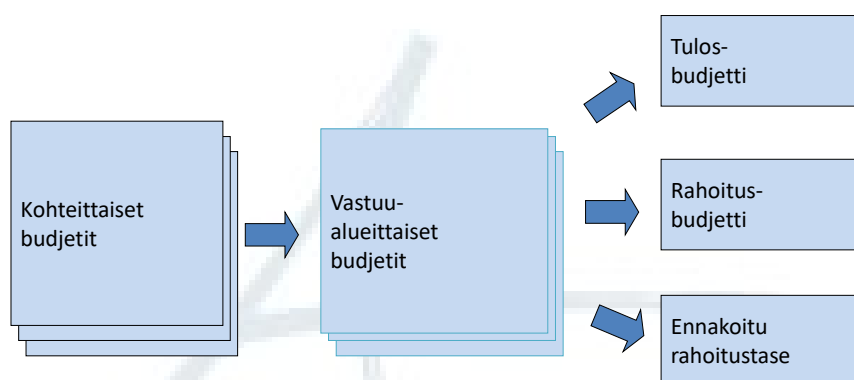
Tämän jälkeen budjetoidaan hinnat:

- markkinatilanteen ja kilpailun mukaan määritellään rajat, joiden puitteissa hinta voi liikkua, ja valitaan joitakin vaihtoehtoja
- ennakoidaan sitoutuva pääoma (saamiset, varasto) sekä markkinointikustannukset
- ennakoidaan eri hintavaihtoehtoilla toteutuvat myyntimäärät ja lasketaan kunkin vaihtoehdon tuottama myyntikate ja pääoman tuotto
- valitaan parhaan tuoton antava vaihtoehto

19

19

Pääbudjetit

20

20

Tulosbudjetti

Kerätään osabudjeteista niiden tuotot ja kustannukset.

Tätä verrataan tuottovaatimukseen.

Elleivät tuottovaatimukset täyty, muutetaan osabudjetteja.

Rahoitusbudjetti

Tällä varmistetaan, että yritys selviää kaikista maksuistaan budjettikauden aikana. Rahoitusbudjettiin kerätään osabudjeteista niiden kassaanmaksuihin ja kassastamaksuihin vaikuttavat erät.

21

21

Yrityksen lopettaminen

<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri.html>

22

22

Osakeyhtiön lopettaminen

- Yhtiöasetetaan selvitystilaan
    - Yhtiökokouksen päätös (2/3 enemmistö)
      - Valitaan selvitysmies (nimenkirjoitusoikeus)
      - Ilmoitus kaupparekisteriin (Y4 ja 13 lomakkeet)
        - Julkinen haaste velkojille, ilmoitettu määräpäivä 210 €
        - Selvitysmies tiedossa oleville velkojille
    - Varallisuus selvitetään (maksetaan velat, omaisuus myydään ...)
    - Ylijäämä osakkaille (=jako osuus) → luovutusvoittoa/-tappiota
  - Lopputilitys
    - Selvitysmiehen kertomus omaisuuden jaosta
    - Tilinpäätös
    - Tilintarkastuskertomus (jos tilintarkastaja valittu)
    - Yhtiökokous lopputilityksen hyväksymisestä
      - 2 kk kuluessa tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin, kun lopputilitys hyväksytty yhtiökokouksessa (pöytäkirja)
      - Osakeyhtiö katsotaan puretuksi, kun selvitysmies on esittänyt lopputilityksen yhtiökokouksessa.
    - Ilmoitus kaupparekisteriin – maksuton
      - (Y4 ja 15 lomakkeet)
- Selvitysmiehellä nimenkirjoitusoikeus

23

23

PRH voi määrätä osakeyhtiön ja osuuskunnan poistettavaksi kaupparekisteristä tai asetettavaksi selvitystilaan seuraavissa tilanteissa:

- Toimikelpoista hallitusta ei ole merkitty kaupparekisteriin.
  - [Siirry poistetun yrityksen rekisteriin palauttamista koskevaan ohjeeseen. Ohje koskee tilannetta, kun PRH on poistanut kaupparekisteristä yrityksiä, jotka eivät ole ilmoittaneet hallitustaan kehotuksista huolimatta.](#)
- Tilinpäätösasiakirjoja ei ole PRH:n kehotuksesta huolimatta toimitettu rekisteröitäviksi vuoden kuluessa tilikauden päättymisestä. [Lue lisää poistomenettelystä, kun tilinpäätöstä ei ole ilmoitettu.](#)
  - Tilinpäätös ilmoitettava 8 kk tilikauden päättymisestä
  - Myöhässä 85 €
- Osakeyhtiö tai osuuskunta on asetettu konkurssiin, joka on rauennut varojen puutteeseen.
- Elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 6 §:ssä tarkoitettua edustajaa ei ole merkitty kaupparekisteriin.
- Myös toimintansa lopettanut osakeyhtiö ja osuuskunta voidaan poistaa kaupparekisteristä. [Lue lisää toimimattomien yritysten poistamisesta rekisteristä.](#)
- https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/prh-aloitteinen_rekisterista_poistaminen.html

24

24